

1875⁹.
770

Hö Janos Köny
mit Mikroskop
841
Ara für die i. j. 20. u. e. p.
Körze 26 u. e. p.
i. j. 40 u. e. p.

G/I.-770.

0

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Magyar és német

DECLAMATIÓK

és

KÖSZÖNTŐK.

EGY TOLDALÉKKAL

MELLY FRANCZIA KÖSZÖNTŐKET FOGLAL
MAGÁBAN.

Gyűjtötte

FLEISCHER JAKAB.

KASSÁN.

Literaturai Intézet.

1835.

K 6 89

Ungriſche und deutſche
Declamationsſtücke

und

Glückwünſche.

1987 SEP 29

Nebſt einem Anhang

franzöſiſcher Gratulationen.

Gesammelt

von

JACOB FLEISCHER.

KASCHAU.

Verlags-Comptoir.

1835.

Méltóságos

FORGÁCS IRMA

Gróf-Kisasszonynak

volt jeles Nevendékének

alázatos tisztelettel

ajánlja

a' Gyűjtő.

T A R T A L O M.

I. Magyar szavalati darabok, következő szerzőktől:

	Lap.		Lap.
B erzsenyi	7	Kölcsei	86
Csató	19	Márton	87
Csokonay	26	Mericzay	89
Döbrentei	28	Ráday Gedeon	90
Faludy	30	Révai	91
Fáy András	37	Szentmiklóssy	92
Kazinczy	60	Teleki József (Gróf)	93
Kis	69	Vörösmarty	95
Kisfaludy Károly	80	Különféle Szerzőktől	99
Kisfaludy Sándor	84		

II. Német szavalati darabok, következő szerzőktől:

Blumauer	123	Langbein	167
Braunthali Braunthal	125	Lessing	173
Bürger	127	Matthisson	177
Gellert	130	Michaëlis	183
Gleim	134	Pffeffel	186
Göthe	139	Schiller	193
Hagedorn	148	Steinmann	197
Herder	151	Tiedge	198
Hoffmann (Fallerslebeni)	161	Uhland	202
Keene	162	Zachariä	205
Körner	163	Más külömféle szerzők-	
Krummacher	166	tól	209

III. Német köszöntők.

A. Külömféle személyek-re alkalmazhatók 225	B. Szülőknek, atyafiaknak's egyéb. szóllók 232

IV. Magyar köszöntők.

A. Külömféle személyek-re egyiránt alkalmazható köszöntők 237	B. Szülőkhez, atyafiakhoz, és másckhoz irányzott szerencsekivánások 241

V. Toldalék. Francia köszöntők.

I n h a l t.

I. Ungrische Declamationsstücke, von:

	Seite.		Seite.
B erzsenyi	7	Kölcsei	86
Csató	19	Márton	87
Csokonay	26	Mericzay	89
Döbrentei	28	Ráday Gedeon	90
Faludy	30	Révai	91
Fáy Andreas	37	Szentmiklóssy	92
Kazinczy	60	Teleki Joseph (Graf)	93
Kis	69	Vörösmarty	95
Kisfaludy Carl	80	Különféle Szerzőktől	99
Kisfaludy Alexander	84		

II. Deutsche Declamationsstücke, von:

Blumauer = = =	123	Langbein = = =	167
Braun von Braunthal	125	Lessing = = =	173
Bürger = = =	127	Matthiſſon = = =	177
Gellert = = =	130	Michaelis = = =	183
Gleim = = =	134	Pfeffel = = =	186
Goethe = = =	139	Schiller = = =	193
Hagedorn = = =	148	Steinmann = = =	197
Herder = = =	151	Tiedge = = =	198
Hoffmann von Fallers-		Uhland = = =	202
leben = = =	161	Zacharia = = =	205
Keene = = =	162	Von verschiedenen Au-	
Körner = = =	163	toren = = =	209
Krummacher = = =	166		

III. Deutsche Glückwünsche.

A. Allgemein anwend-	B. Wünsche an Aeltern,
bare = = = = 225	Anverwandte ic. = 232

IV. Ungrische Glückwünsche.

A. Allgemeine, ohne be-	B. An Aeltern, Anver-
stimmte Adresse = 237	wandte ic. lautende 241

V. Anhang. Französische Glückwünsche.

I.

MAGYAR DECLAMATIOI

VAGY

SZAVALATI DARABOK.

ELŐSZÓ.

Ezen gyűjteménynek célja az, hogy a' házi és más oktatóknak, kik próbatét' alkalmával örömet hallatják tanítványaik' szavalati tehetségét, 's kiknek nem mindenkor van kezök alatt bővebb könyvtár, vagy idejük szükséges kivonatokat tenni, segédkönyvül szolgáljon, míg magok a' nevendékek, mint hasznosan mulattató olvasó-könyvnek is hasznát vehetik.

Hogy német declamatiókat is gyűjtöttem, azt senki rosszalni nem fogja, a' ki részint az illyes, már meglevő gyűjteményeket ismeri részint meg akarja fontolni, hogy mi magyarok született linguisták vagyunk más nemzetekhez képest, és egy nyelvel be nem érünk, legkevesébbé pedig csupán hazai nyelvünkkel, hanem német virágokból is sze-

M U T A T Ó.

	Lap.
A' jámborság és középszer	7
Mulandóság	8
Megelégedés	8
A' tudományok	8
A' magyarokhoz	10
Mi maradandó?	12
Valódi nagyság	12
Fohászzkodás	13
A' musához	14
A' halál	16
A' reggel	17
Megférhetőség embertársinkal	17
Egy toborzó, és napszámos közt	19
Fördéstől	20
Hitelező és adósa	21
Csacskaságok	22
Paraszt és kuruzsló	23
Felvidulás	26
A' Rózsabimbóhoz	27
A' nemes lélek	28
Egy gazdag alávaló sirjánál	29
Tarka madár	30
Forgandó szerencse	31
Pásztor versengés	31
Koridon és Tityrus	33
Thirzis, Mikon, 's később Palémon	34
A' vak és siket	37
A' pásztor gyermek	37
A' sas és fülemile	37
Az oroszlán	38
A' kutya	38
Vadász és gyík	38
A' kert virágai	38
Az ahi	39
A' veréb	40
A' gyermek és a' macska	40
Jupiter és az ember	40
A' bagoly	41
A' tehén	41

	Lap.
Fészek a' cseresznyefán	41
A' szarka és nyul	42
A majom - csoport	42
A' csipkebokor	42
A' kertész és a' rózsza	43
A' házi ebecske	43
A' két veréb	44
A' szilvafa és hernyók	44
A' veréb és fogolymadár	44
Az időpróféta	45
A' pergamen - bőr	45
A' mogyoró - bokor	45
Discordia	46
A' kis eb, 's gazdája	46
A' papváltoztatás	46
A' kolompos	46
Az óra és fűrész	47
Abel és az anya	47
Minerva baglya	47
A' barátság fogadása	48
A' disznó	48
A' tót és nyírfa	48
A' három gyűrű	49
Az olympiai játék	49
Aezop és a' félszemű	50
A' bagdádi égés	50
A' légy	51
A' macska és házi - eb	51
Az ember	51
A' róka paczkázásai	52
A' művész lepke	52
Az úr és macska	53
Az asztalos és inasa	53
A' három testvér	54
A' dió és alma - fa	54
A' sertés és róka	55
A' kasznár és paraszt	55
A' gólyafi és az anya	56
A' napszámos és felesége	56
A' macska és sármán	56
A' szamár fontos foglalatosságában	57
A' höresök és ürge	57
A' cserebogár és méhecske	58
A' toborzó (verbunkos)	58
Flóra és virágjai	58
Egy pör kivonatja	59
Aurora	60

	Lap.
Az éj és nappal	61
A ² rózsza	61
A ² szövés	62
Amintas	63
A ² bagoly és a ² kincskereső	64
A ² bika és a ² szarvas	64
A ² haldokló farkas	64
A ² holló és a ² róka	65
A ² szőlőgerezd	65
A ² róka	66
Salamon lelke	66
A ² sas	67
Bátornak a ² szerencse	67
Intés	67
A ² hit ² szava	67
A ² vétkek és a ² büntetés	69
A ² méh és galamb	69
Az esztendő ² részei	70
A ² megfosztott almafa	70
A ² két majom	71
A ² gyermek és az élőfa	71
A ² gyermek és diófa	72
Aezop	72
A ² holló	73
A ² szegény és a ² szerencse	73
A ² két kutya	74
A ² madarász és a ² kis madár	75
A ² darázs	76
A ² szamár és agár	76
A ² bárány	77
A ² fejér egerke	77
Halogatás	78
A ² rendetlen	79
Az idő eljár	79
Gyermek - kor	80
Hónvág	80
A ² rákoson szántó	81
Remény	81
Irói tanács	82
A ² legszebb gyöngy	82
A ² bánkodó férj	83
A ² szív	84
A ² jelen pillantot használd	84
Silányok ² vigasztalása	84
Az ember	85
Zsárnok	86
Munkács	86

	Lap.
Az egyházi és a' parasztok	87
A' Fösvény és szomszédja	88
Pénznek és fösvénynek ura ki	89
A' nagy lelkű	89
Mátyás király három restje	90
Viz, szél, becsület	90
A' vagyon használása	91
A' természet	91
A' majom	92
A' lúd és a' tyúk	92
Mi akarsz lenni?	93
Huszár dal	93
Az átok	95
Árpád emeltetése	95
A' Buvar kund	96
Megbékülés a' sorsal	99
A' fecsegő és sokrates	99
Szerénynek illik lenni	100
Az igaz nemesség	100
Az alkony	101
Az anyai sikeretlen intés	101
Gyermeki dal	102
Feltétel	102
Miért nem lehet öreg-korra halasztani a' tanulást	102
A' szélkelep mire jut	103
Gyermeki boldogság	103
A' különös rák	104
Élés a' jelennel	104
A' muzsika	105
A' tükör	105
Nemjavallása azon mondásnak: „Farkas az em- ber egymáshoz.”	106
Szánakozás jutalma	106
Felkelési tábordal	106
Nemzeti nyelv	107
A' tavasz	108
Mint kelljen élni az életet	108
A' fösvény	109
A' barát nyomorúság idején	109
September	109
A' nyár	110
November	111
Rajta magyar! rajta!	111

R e g i s t e r.

	Seite.
Der Geizhals = = = = =	123
Glysim = = = = =	123
Das Geheimniß des Schönen = = = = =	125
Die Wette = = = = =	125
Die zwei Thränen = = = = =	126
Der Kluge Held = = = = =	127
Die Schatzgräber = = = = =	127
Freiheit = = = = =	128
Die Esel und die Nachtigallen = = = = =	129
Lückenbüßer = = = = =	129
Die junge Fliege = = = = =	130
Der Kuckuck = = = = =	130
Der Bauer und sein Sohn = = = = =	131
Das Kutschpferd = = = = =	132
Der Löwe und der Fuchs = = = = =	134
Die Grille und die Ameise = = = = =	134
Das Pferd und der Esel = = = = =	135
Der Hirsch, der sich im Wasser besteht = = = = =	136
Der Wiedehopf und die Nachtigall = = = = =	136
Der Kater und die Kase = = = = =	137
Der Wolf und die Ziege = = = = =	137
Der Elephant und die Maus = = = = =	138
Gleich und gleich = = = = =	139
Die Freude = = = = =	139
Beherzigung = = = = =	140
Eigenthum = = = = =	140
Der Schatzgräber = = = = =	140
Das Göttliche = = = = =	141
Menschengefühl = = = = =	143
Die Geschwister = = = = =	143
Legende = = = = =	143
Froschgelübde = = = = =	144
Die Käufer = = = = =	144
Einnahme und Ausgabe = = = = =	145
Sanct Petrus und das Hufeisen = = = = =	145
Der großmüthige Herr = = = = =	148
Zurpill = = = = =	148

	Seite.
Der Rabe und der Fuchs	149
Der Kuckuck und die Lerche	149
Der Fischer	151
Der Tapfere	152
Der gesund gewordene Kranke	152
Das Bündniß mit dem Löwen	153
Der Betende	153
Diogenes	153
Ein Räthsel der Sappho	154
Der Mond	154
Der Rabe und der Skorpion	154
Der Landmann und der Sterndeuter	155
Flora und die Blumen	155
Der Neid	156
Das Lied vom Schmetterlinge	156
Wozu es wird	157
Der Greis und der Tod	157
Furcht ist nicht Achtung	158
Des Lebens Winter	158
Lebensregeln an einen Jüngling	159
Das glückliche Alter	160
Beifall	160
Untreu und Treue	161
Frühlings-Berkündigung	161
Wie Sigismund ein Schnell-Läufer ward	161
Sigismund und sein Blümchen	162
Das Kameel und die Ratte	163
Der Falke und die Henne	163
Christus und die Samariterin	164
Der Teufel in Salamanca	166
Die Dohle	166
Der Pfau und der Haushahn	167
Besenstolz	167
Die Wachtel und ihre Kinder	168
Der Wegweiser	171
Das Trostköpfchen	172
Die Auster	173
Der Ring	175
Der Hamster und die Ameise	176
Die Eiche und das Schwein	176
Herkules	176
Der Dornstrauch	177
Abendlandschaft	178
Mondscheingemälde	180
Der Wald	181
Stummes Dufden	181
Lied am Zeitenstrom	181

	Seite.
Zuruf = " " " " " " " " " " " "	182
Der Elephant und der Biber " " " " " " " " " " " "	183
Der Knabe = " " " " " " " " " " " "	183
Die Stunden des Tages " " " " " " " " " " " "	184
Die Biene und die Taube " " " " " " " " " " " "	185
Seelengröße einer Dienstmagd " " " " " " " " " " " "	186
Der Freund in der Noth " " " " " " " " " " " "	186
Kiesfuen " " " " " " " " " " " "	187
Der Pommer und der Kater " " " " " " " " " " " "	188
Der Knabe und der Hund " " " " " " " " " " " "	188
Der Hecht = " " " " " " " " " " " "	189
Werth der Schmeichelei " " " " " " " " " " " "	190
Die beiden Bauern " " " " " " " " " " " "	190
Der franke Hund = " " " " " " " " " " " "	191
Der Kater = " " " " " " " " " " " "	191
Der Hund und die Kuh " " " " " " " " " " " "	192
Das Johannismwürmchen und die Kröte " " " " " " " " " " " "	192
Der Ring des Polykrates " " " " " " " " " " " "	193
Die Theilung der Erde " " " " " " " " " " " "	195
Die Blumenmaid " " " " " " " " " " " "	197
Der ewige Jude " " " " " " " " " " " "	197
Luisens Wunsch " " " " " " " " " " " "	198
Das Glück = " " " " " " " " " " " "	199
Die Fliege und die Biene " " " " " " " " " " " "	200
Der wälſche Hahn und der Schwan " " " " " " " " " " " "	200
Der stille Engel " " " " " " " " " " " "	201
Lebensgebrauch " " " " " " " " " " " "	201
Lied eines Armen = " " " " " " " " " " " "	202
König Carls Meerfahrt " " " " " " " " " " " "	203
Der abgebrannte Bauer " " " " " " " " " " " "	205
Das Podagra und die Spinne " " " " " " " " " " " "	205
Die ſchlauen Mädchen = " " " " " " " " " " " "	209
Die Gans = " " " " " " " " " " " "	210
Die Gans und der Wolf " " " " " " " " " " " "	210
Der Eſel und der Haſe " " " " " " " " " " " "	211
Der Rabe und der Haushahn " " " " " " " " " " " "	211
Der Schoſfhund und der Kettenhund " " " " " " " " " " " "	211
Das junge Roß = " " " " " " " " " " " "	212
Der Perſer und ſeine drei Eöhne " " " " " " " " " " " "	213
Der Bauch und die Glieder = " " " " " " " " " " " "	213
Das Vergnügen und der Schmerz " " " " " " " " " " " "	214
Das Reh und der Eber " " " " " " " " " " " "	214
Das ſchlaraffenland " " " " " " " " " " " "	215
Der Eſel ein Flötenſpieler " " " " " " " " " " " "	217
Kleobis und Biton " " " " " " " " " " " "	217